

Latweefchu Uwifes.

Nr augstas Gewefchanaš = Rummissiones sinnu un nowehleſchanu.

Nr. 23. Zettortdeenâ 9tâ Juhni 1827.

Warehleſchana

T a h s K e i ſ e r i ſ ſ a s G o h d i b a s,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu ſemmes u. t. pr.,

^{no}
Kurfemmes Gubernementes Waldiſchanaš,
iffatram par ſinnafchanu.

La no ta augſti zeenita Pleſſawaš, Wiſſemmes, Jggauunu un Kurfemmes Generalgubernatora ic., Markis Paulucci, ſcheit atnahkuſt usdohſchana no 11tas Aprila deenas ſchi gadda Nr. 1468, kurrâ noteiktš tappis, ka par aiſfargafchanu, lai mahtes, kaš par ſawu ſinnamu ſirdi ne behda, kad tiſſkai warretu emmâš eet, ſawuš ſihkuš, neddeloš wezzuš behrnuš ſweſchai nemihligai koſpſchanaſi ne iſdohd, zaur ko winnu labba augſchana ne tohp apwahrſinata, wiſſâ Gubernementê iffatram par paklauſiſchana ſchiš preekſchraſtš taptu ſinnamš darrihtš un uš laukeem no kanzelehm paſluddinahtš: ka wiſſas ſeewiſſas, kaš grihb emmâš eet, to zittadi ne drihktš darriht, ka kad winnu behrni lai maš, trihš mehneſchu wezzi irr un uſtizzameem laudim par glabbafchanu eedohti, un ka taš ta irr, taš winnahm eekſch pilſateem zaur leezibaš rakſteem no polizeies teeſas un uš laukeem zaur apleezinaſchanahm no ta mahzitaja, kam peekriht, irr japarahda un ka beš ſchahdaš parahdiſchanaš ne weenam ne buhš kaſdu emni deeneſtâ nemt — zaur ſcho patenti wiſſeem par ſinnu un paklauſiſchana Kurfemmes Gubernementê tohp fluiddinata. Jelgawaš pilli totâ Meija 1827.

(S. B.)

(Nr. 3287.)

Kurfemmes Wiſſegubernatorš Maydell.

J. Ebeling, Waldiſchanaš rahtš.

G. v. Doppelmair, Waldiſchanaš rahtš.

U. Weitler, Waldiſchanaš aſſefferš.

W. Diederichš, Waldiſchanaš ſiltehrš.

No Rihgaš awiſeſhm.

Wôlla pagafſtâ nomirre ſeewinaſi wihrš un pamette tai 4 ſihkuš behrnuš. Brahlis dewe winnai to padohmu, to behrnu labbad, ohtru wihru prezzeht. Ta to peenem, un jaw irr ta arridſan weenreiſ noſaukta. Bet nu nahk bruhtganaš pee mahzitaja, luhdš, lai ne fauz wairš, jo bruhte effoht teikufi, ka winſch nejaukš, melnš zilwekš, ko ne warroht mihleht. Bruhte tohp patlabban ſlimma. Utlabbojuſti nahk ta lihdi ar bruhtganu pee mahzitaja, kaš raug' winnuš ſaderrinaht. Tomehr welti. Bruhtganaš uš to paſtahr, ka winnu ne nemš un ne nemš. Bruhtes apleezinaſchana, ka no winna neko ſauna runnajuſti un wiſſas winnaš glaudaš un luhgſchanaš, lai winnu ne aſtſahj, neko ne geld. Mahzitaiš ar winneem norunna, lai wehl 2 neddelas gaid, pirms ſchirrahaš un patlabban

peeraug un wiſſu labbi pahrdohma. Bet pirms wehl taš ſpreeſtaš neddelas irr patezzeiſchaš, raid bruhte ſawu meiteni pee mahtes, leek luhgt, lai nahk un ne kawe. Ta arri aſtſeidsaſhš, atrohn behrnuš tumſâ kambari, bet mahti nekahdu. Refledama dohdahš ta arr uš rihjahn, un kad un kad ta atdarr wahrtuš — kaſda nelaimē! — meita irr pakahrufeš. — Mahte, kaš jaw 80 gadduš wezza, tekk, ziſ warredama uš krohgu, laudiš ſaſaukt pee glabbſchanaš; bet ta nelaimiga ne bij wairš glabhjama. —

— o —

No Birſchu muſiſchaš.

Pehz lohti leela karſtuma tanni 28tâ Meija ap launaga laifu pehrkônš ſahze wiſſ apfahrt draudeht un drihš pee mums aſſinne nelaimes pilnu kruffaš debbeſchu. Schnahſdamaš taš aſnahze un mette ledduš lohdes no meſcha ahbolu

leeluma. Lohgi fadaufeti, kahpostini lauffi, kohka augli pee semmes sweesti un seedu pilni rudsi fakappati tohp — un ihfâ brihtinâ wiffa muhsu jauka zerriba isphohtita irr. Deews bija dewis, Deews irr atnehmis! — Ak kâ jauki bija scho gadd muhsu rudsiſchi! Tahdu swehtibu mehš eefsch 20 gaddem tiffai pîrmureif bijam redſeiſchi. Nu tik ar affarahm farus tihrumus warram apffattih! — Apffisti irr Birſchu muifchas, baſniſzfunga, dſeedataja, ſwannitaja, muifchas waggara un wehl kahdu 20 zittu ſaimneeku laufi; ar wiffu gan drihs warr rehki-neht 600 puhru weetas. — Lai ſchehligais Deews muhs jo prohjam paſarga par tahdu nelaimi un lai wiſch munš ſcho gadd peefſchîr wairaf ſwehtibu pee waſſarajeem. —

Lai paſchâ deenâ ſchinnî draudſe arri weens zilweks, kas kahdu ehku buhweja, no pehrfona tappe noſperts.

Lundberg,

Birſchu un Sallas draudſes mahjîtais.

No Dimburgs.

Treſchâ waſſaras ſwehtku deenâ es biju Kaldebrunnas ſudmallas frohgâ un tur man frohdî-neeks un laudis ſtahtîja ſcho nelaimi:

Ohtros waſſaras ſwehtkôs wairaf ne kâ 50 ſemneeki ar ſaweem ſirgeem bija ſanahkuſchi, ſchohs pel dinaht un paſchi pehrtees tanni itt tuwu klahbuhdamâ ſudmallas dihti. Dihkis nedš leels, nedš lohti dſilſch irr, tiffai weenâ weeta leelaks zaurums rohnahs, un wiſs uhdens drihs ar ſirgeem un zilwekeem kâ apklahts tohp. Preezigi wiffi runna un kleeds un ſineijahs — kamehr iſeet no uhdens un taiſahs us mahjahm dohtees. Kad wiffi atkal apgehrbuſchees — tad reds, ka wehl weena zilweka drehbes pahri paleek. Kam tee peederr? kurſch truhkſt? kur wiſch irr palizzis? tâ jauta zits par zittu — un beidsoht dabbu ſinnah, ka weens kalps no netahlahm mahjahm truhkſt. Nu kleeds wiffi: tas ne buhs pareiſi! un ſahk uhdent melleht — un atrohn beidsoht wiſſa meefu, bet to dſihwibu tee ne warreja wairš ahdahwinah, ſawam draugam. Schis nelaimigais, uhdent uſreis aigrahbts tappis un preekſch tik dauds azzim ſawu

nahwi atradde. Ne weens to bija redſeiſis nedš mannijis. Ak, lai mahjamees, ka ar uhdent ne warram drohſchi ſpehleht! — N. N.

S i m d s.

Preekſch lauww = dahſa ſawa,
Kur ſwehreem kantees lahwa,
Pats apfehдах
Tas kehninſch; un augſti tam klahu
Ar gaſpaſchu, preiſenu ſtahtu
No kohreem tur ſtattijahs.

Un lihds ar pirkſtu rahd, waſſam
Sprahgſt durwis ſwehru = ſtallam,
Un tur ahra pamafam nahf
Pats Lauwa; ſahf
Apffattitees,
Kurp ees,
Un ſchahwa, kurne,
Un krehpes purne,
Un iſſtaipahs,
Un apgullahs.

Atkal kehninſch rahd; atdarrahs
Wehl zittas durwis nu.
Tur laukâ ſfreen
Aulekſchu,
Par traktu ſpehli,
Leels Dihgeris ween;
Lauwu tas eeraudſijis,
Krauda ſchis;
Aſti tad mett
Kinki breeſmigâ, ſchfett,
Un iſſteepj to mehli;
Apfahrt lauww eet
Ar bailehm, kâ ſchfekt,
Murda dikti,
Tad iſſteepjahs pikti
Un apgullahs.

Atkal kehninſch rahd; atdarrahs
No durwin zittas, ſo waſſam rauj,
Drihs Lauwu = kaku tahs ahra ſplauj,
Kas uſkriht, zilnitees gattawi,
Us to Dihgeri.
Schis grabbj tohs ar naggeem itt aſcheem;
Un tas Lauwa, noruhjis
Pazettahs pats; — kluff irr wiſs,
Un tur apfahrt ſchce
Wiſſplehfigee
Gullſtahs arr; jo jabaidahs paſcheem.

No mallas ta fohra të
Riht preilenes zimds à re
Tihgerim, Lauwu = kaffeem preeksch
Widdü tur eeksch.

Un kà peefohbedama preilene klau
Ußrunna brunnaß = kungu tà:
„Kungs, mißlojeet man tik gauschi jau
„Kà swehrejeet ik brihtinà,
„Tad man usnemmat zimdu scho!“

Un tas brunnaßkungs freen pehz to,
Nokahpi drihs eeksch to pohstu = weetu,
Kà kantees eetu;
Megantu swehru widdü tur tas
Usnem to zimdu bes bailibas.

Fètruhkufchees, ar schauschalahm,
Kungi to stattaß ar gaspafchahm;
Un itt meerigs tas atness to zimdinu.
Tè wiffi tam flawu pretti kleedse,
Wet itt ar aztinu mißligu,
Kas tam sohla drihs laimibu,
To fanem kohscha wiltineeze.
Un tas zimdu tai azzis eefweedis
Tai teiz: „Ne wajjaga pateift wiß!“
Un us reiß tai firbi tas leedse.

Lai zittam, kam wehl daschas labbas sinnaß
truhßt, tapehz ka tas mas fo no jaunahm dee-
nahm warrejis mahzitees, ta taggad isteikta
stahstu = dseefmina tiktu jo faprotama un pa-
tihkama, scheit wehl tas, fo taggad lassiffi, ja-
isteiz.

Lauwa, Tihgeris un Lauwu-kakkis irr swehri,
kas eeksch Ußias un Ußwikas, prohti wißskar-
stakà semmes widdü mahjo.

Lauwu sawz par lohpu fehninu; jo kad winsch
ar breefnigu balsi ruh, tad wiffi no winna
bihstahß. Winsch irr tik stips, ka wehrfi ap-
gahsch, tam pliffi zirsdams; un ar saweem soh-
beem winsch wißleelakus kaulus kà neeku fa-
kohsch. Ne weens swehris to ne-usnehmahs,
fo winsch. To tehwinu starrainas krehpes ap-
fahrt kaklu isgresno; mahitici tahdas krehpes
naw. Kad winsch ar sawu garru asti paschus

fahnus kull, un krehpes purne, tad irr nikns
un ne tauw ne fo. Zilwekam, kas winnu ne-
kaitina, jeb kas winnu kohp', un ar fo winsch
apraddis, winsch nedarra ne fo, un daudsreis
winsch zilwekeem arri kà pateizigs draugs irr
rahdijses.

Jo plehfigs, jo fahrigs pehz affinin un arri
daschreis jo leels par lauwu irr tas Tihgeris, kam
jauka, ar gaischahm un tumshal. i strihpehm
isgresnota spalwa. Ußias rihta = puffed zits tih-
geris effam tik leels, kà labs diwi gaddu kum-
melsch. Winsch kahdà paslehptà weeta gluhne-
dams, zilwekeem jeb lohpeem, kas garram eet,
ar diwi, jeb trihjeem lehzeneem wirsü kriht, asti
rikti mesdams teem galwu norauj, affinis is-
sihsch un tohs breefnigi faplohs.

Jo masaks ne winsch irr ta Lauwu-kakkis, jeb
Leopardß, kam irr tas leelums no labba Britana
jeb muischas = sunna, ahda wehl jo kohschi raiba,
nè kà luhfcham, un kas arri lohti nikns un pleh-
figs irr.

Wisseem scheem trihjeem swehreem irr leeli un
aschi naggi, un tee pee kaku = slakkas peederr.

Wezzds laikds nu fehnini tahbus un wehl zit-
tus breefnigus swehrus nopirkufchi, tohs ais
dseljes = trellineem zeetumà usturreja, un teem
likke tahdà sehtaswiddü, kas ar augstu muhri bij
aptaihts, woi sawà starpà, woi ar zilwekeem,
kas kahda leela noseeguma deht bij nahwesoh-
dibu pelnijufchi, kantees un zihnitees. Pats
fehniensch ar dauds augsteem kungeem un dauds
laudim pahr pa to muhru, no kohreem, kas
gan drihs kà basnizas = kohri, bij stattichanas
labbad, ustaiffiti, luhkoja, kà tee swehri sawà
starpà kahwahs, jeb arri kà nelaimigi zilweki
teem pretti turrejahs. Dasch reis arri gaddijahs,
ka tee plehfigi swehri drohscham zilwekam, par
brihnamu, neneeku ne darrija, kà juhs tanni is-
teikta stahstu = dseefina essat lassijufchi.

Kà jau ne weenu zilweku, tà netif ne buhs
tew gohda = wihru peefohbeht jeb fahrdinacht, ja
ne grippi kaunà palift: to mahza tas zimds.

Teesas flubdinafchanas.

Pehz Wezzfaules pagasta spreeduma teef wiffi, kam taifnas parradu prassifchanas pee to Wezzfaules fainneeku Zallakan Krista, kas sawas mahjas pats atdewis, un par kurra mantu konkurse nolikta, usaizinati, lai wifswehlaki libds 17tu Juhni 1827 pee schihs pagasta teefas peeteizahs. Wezzfaules pagasta teefa 6ta Meija 1827. 2

(E. W.) ††† Walgal Behrtul, pagasta wezzakais.

(Nr. 13.) J. Kousset, teefas ffrihweris.

* * *

No Lingeres pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas prassifchanas pee ta Uhlrawas basnizas funga muifchas fainneeka Mesche Kahrla irraid, kas sawas mahjas inventariuma truhfuma dehl atdewis, un par kurra mantu konkurse spreedta, usaizinati, lai wifswehlaki libds 6tu deemu Juhli mehneschya schi gadda pee schahs pagasta teefas peeteizahs. Lingeri 4ta Meija 1827. 2

(E. W.) ††† Nograufs Kristap, pagasta wezzakais.

J. Krause, pagasta teefas ffrihweris.

Epirgu pagasta teefa aizina wiffus parradu dewejus ta fainneeka Frizza no Preedneeku mahjahm, kas pats mahjas nodewis truhfuma dehl, lai tee wiffi pee saudeschanas sawu prassifchanu libds 18tu Juhli schi gadda pee tahs peeteizahs. 3

††† Lebbe Unfs, pagasta teefas wezzakais.
Calpius, pagasta teefas ffrihweris.

No Jaunaspihs pagasta teefas tohp wiffi un ifkurri parradu deweji, kam kahdas taifnas prassifchanas irr pee teem lihdschinnigeem Jaunaspihs fainneekem Rimschu Didscha un Rimschu Krischa, par kurru mantu zaur schodeenigu teefas spreedchanu konkurse irr spreedta, aizinati, lai tee, ja ne gribb sawas teefas saudeht, diwju mehueschu starpä, prohti wifswehlaki libds 23schu Juhli schi gadda, kas tas weenigais un isflehgfschanas termins buhs, pehz kurra ne weens wairs ne tohp dsirdehts, ar sawahm prassifchanahm un winnu parahdischanahm preekschä nahf, arridsan pee saudeschanas sawu meleschanu, tanni nosazzita isflehgfschanas terminä, woi paschi, woi zaur weetneeku, la wehlehts irr, un kur waijadstigs zaur klaststahweju un pahrstahweju preekschä stahdahs, un sa gaida, ko teefa spreedihä. 2

Jaunaspihs pagasta teefa 21mä Meija 1827. 2

††† Uhmmer Dibriffis, pagasta wezzakais.
(Nr. 48.) E. Wagner, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu firguš us plazzi. Nihgê tamit 6ta Juhni 1827.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 73½ kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I pohds kannepu . . . . . tappe maksahs ar	—	70
5 — papihru naudas	I	33	I — linnu labbakas surtes — —	I	25
I jauns dahlderis	I	33	I — — flitakas surtes — —	I	—
I puhrs rudsu . . . . . tappe maksahs ar	I	—	I — tabaka	—	70
I — kweeschu	I	20	I — dselses	—	70
I — meeschu	I	10	I — sweesta	I	80
I — meeschu = putrainu — —	I	25	I muzza silku, preefchu muzzä — —	6	50
I — ausu	—	80	I — — wihfchnu muzzä — —	6	75
I — kweeschu = miltu	I	80	I — farkanas fahls — —	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	I	50	I — rupjas leddainas fahls — —	4	—
I — rupju rudsu = miltu — —	I	10	I — rupjas baltas fahls — —	3	80
I — firnu	I	30	I — smalkas fahls	4	—
I — linnu = sehlak	I	80	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenä maksä.		
I — kannepu = sehlak	I	—			
I — kimmennu	I	25			

Ist zu drucken erlaubt.

**Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 232.**